

## **Konferencja Naukowa Muzea – Nauka, Edukacja, Popularyzacja JuraPark Solec Kujawski, 29.04.2018**

Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa Muzea – Nauka, Edukacja, Popularyzacja, zorganizowana przez Muzeum Ziemi im. Karola Sabatha w ramach obchodów jubileuszu 10-lecia tej placówki, odbyła się w JuraParku w Solcu Kujawskim 29 kwietnia 2018 r.

Uczestnicy konferencji reprezentowali krajowe ośrodki akademickie, m.in. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Śląski i Uniwersytet Jagielloński, placówki muzealne, np. Muzeum Ziemi PAN w Warszawie, Muzeum Solca im. Księcia Przemysła i Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, oraz firmy i stowarzyszenia – JuraPark i Grupa Profit.

Na konferencji ogłoszono 15 referatów i zaprezentowano 9 posterów o bogatej tematyce. Wykład inauguracyjny, a właściwie fascynujący pokaz multimedialny pt. *Przepis na dinozaura cz. 2.* przedstawił Andrzej Boczarowski z Uniwersytetu Śląskiego. Prelekcja dotyczyła kulisów założenia oraz działalności najnowszego parku Moab Giant w stanie Utah w USA i wzbudziła duże zainteresowanie uczestników konferencji. Pozostałe wystąpienia ujęto w pięć bloków tematycznych: *JuraPark i jego działalność*, *Muzeum a turystyka*, *Edukacja i popularyzacja w geologii*, *Tradycja i nowoczesność w muzealnictwie* oraz *Archeologia i jej popularyzacja*.

Pierwszy blok obejmował trzy wystąpienia pracowników JuraParku Solec, dotyczące aspektów działalności



**Ryc. 1.** Andrzej Boczarowski z UŚI podlewa nowo zasadzony miłorząb dwuklapowy, który poświęcono pamięci wybitnego polskiego paleontologa – Karola Sabatha. Fot. M. Korecka

Muzeum Ziemi im. Karola Sabatha w Solcu Kujawskim. Ryszard Głuszczyk przedstawił założenia i kilkuletni do-

robek Jurajskiego Ogrodu Botanicznego, podkreślając wyjątkowość kolekcji roślinnej i jej wartość w popularyzowaniu nauk przyrodniczych. Patryk Banasiak zaprezentował najnowszy projekt JuraParku Solec – MiniPark Archeologiczny, a Piotr Księżniakiewicz omówił zagadnienia popularyzatorskiej działalności soleckiego dinoparku. Panel zakończył się dyskusją, w czasie której gratulowano pracownikom JuraParku Solec dotychczasowych osiągnięć i pytano o plany na przyszłość.

Drugi panel, podczas którego Łukasz Wojtecki z Muzeum Solca im. Księcia Przemysła przybliżył zebranych ofertę edukacyjną realizowaną poza murami tej placówki, poprzedzono uroczystym zasadzeniem pamiątkowego drzewa – miłorzębu dwuklapowego, który poświęcono pamięci Karola Sabatha (ryc. 1). W czasie długiej dyskusji, jaka wywiązała się po panelu, pytano prelegenta m.in. o plany rozwoju oferty edukacyjnej i dzielono się refleksjami na temat przywracania pamięci o dawnych cmentarzach w Puszczy Bydgoskiej. Następnie odbyło się uroczyste otwarcie nowej wystawy czasowej w Muzeum Ziemi im. Karola Sabatha, pt. *Smok z Lisowic*.

W 3. panelu *Edukacja i popularyzacja w geologii* jako pierwszy wystąpił Radosław Staniszewski z Uniwersytetu Warszawskiego. Prelegent przedstawił założenia i metody prowadzenia warsztatów edukacyjnych dla młodzieży, jakie są stosowane w Europejskim Centrum Edukacji Geologicznej w Chęcinach. Ważnym aspektem tego wystąpienia było zaprezentowanie sposobu przekazywania treści w atrakcyjny i innowacyjny sposób tak, aby pobudzać uczestników zajęć do logicznego i samodzielnego myślenia. Podobnej tematyki dotyczyło wystąpienie Patrycji Chlebuś-Grudzień z Uniwersytetu Jagiellońskiego, zatytułowane *Ile emocji mieści się w amonicie – budowanie narracji w muzeum przyrodniczym*. Prelegentka w niezwykle interesujący sposób nakłoniła słuchaczy do refleksji nad sposobem tworzenia wystaw i edukacji muzealnej. Tę część konferencji zamknęło wystąpienie Katarzyny Szczepaniak z Muzeum Ziemi PAN w Warszawie, stanowiące syntetyczne ujęcie historii, dorobku i aktualnej działalności Działu Bursztynu Muzeum Ziemi. W trakcie dyskusji prelegentom zadano wiele pytań, głównie dotyczących metod popularyzacji nauk o Ziemi. Deklarowano również chęć nawiązania współpracy na tym polu.

Po południu odbyła się sesja posterowa. Tematyka prezentacji była bardzo zróżnicowana, dotyczyła kwestii popularyzacji archeologii (Paweł Dziechciarz) i edukacji paleontologicznej (Patryk Banasiak), ale także adaptacji miejsc kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych (Marta Kierska). Poruszono również zagadnienie roli muzeów w aktywizacji lokalnych społeczności (Milena Kowalska), zaprezentowano stan badań nad wykorzystywaniem skamieniałości w dawnych praktykach leczniczych (Ewa Wielocha) i znaczenie soli w rozwoju osadnictwa w południowo-wschodniej części Wysoczyzny Inowrocławskiej (Monika Freygant). Przedstawiono także muzea o nietypowych profilach, m.in. Muzeum Tatuazu w Gliwicach (Marta Kierska) oraz Gabinet Zabytków Instytutu Archeologii UMK w Toruniu (Hanna Połec i Maria Raś). Sesja cieszyła się dużym zainteresowaniem uczestników i gości konferencji.

Czwarty blok referatów, zatytułowany *Tradycja i nowoczesność w muzealnictwie*, otworzył Tadeusz M. Cieślak z Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przedstawione

przez prelegenta początki Muzeum w Bobolicach skłaniają do przemyśleń nad znaczeniem i potencjałem osób działających w lokalnej społeczności na rzecz kształtowania zbiorowej pamięci. Dużym zainteresowaniem cieszyło się także wystąpienie Szymona Kleina, reprezentującego Grupę Profit i Fundację Fibula, pt. *Zabytek światłem malowany – wielkoformatowe widowiska multimedialne jako forma innowacyjnej popularyzacji historii*. Pozwoliło ono poznać tajniki realizacji spektakli świetlnych, w tym nietypowe możliwości w popularyzacji nauki, ale także i ograniczenia wynikające z zastosowania tego typu technologii. Niezwykłe poruszenie i burzliwą dyskusję wywołał referat wygłoszony przez Martę Kierską z Uniwersytetu Śląskiego pt. *Body Worlds – nauka, sztuka czy biznes?* Stanowił on refleksję nad faktyczną funkcją tej wystawy i jej wartością poznawczą. Następnie Agnieszka Kapuścińska z Muzeum Ewolucji PAN zaprezentowała projekt reaktywacji Narodowego Muzeum Przyrodniczego oraz koncepcję nowej wystawy ukazującej ewolucję życia w morzu. Blok zakończyła dyskusja, w której poruszano takie kwestie, jak rola małych placówek muzealnych czy koszty realizacji wielkoformatowych widowisk multimedialnych.

Ostatni blok tematyczny poświęcono popularyzacji archeologii. Monika Freygant z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika zaprezentowała efekty współpracy kół naukowych Instytutu Archeologii UMK w Toruniu z JuraParkiem Solec, przy czym zasygnalizowała obopólne korzyści, płynące ze współpracy jednostek naukowych z ośrodkami turystycznymi, a Ewa Wielocha, także z UMK, podzieliła się refleksjami na temat wieloletniej i aktywnej działalności kół naukowych Instytutu Archeologii UMK w popularyzacji wiedzy archeologicznej. Ważnym aspektem tego wystąpienia było podkreślenie istotnej roli wyjazdów promocyjnych w pozyskiwaniu niezbędnego doświadczenia, ale także wpływanie na zmianę postrzegania archeologii w świadomości społecznej. Panel zamknęło wystąpienie Pawła Pogodzińskiego z Muzeum Archeologicznego w Gdańsku, pt. *Blaski, cienie i perspektywy popularyzacji archeologii w województwie pomorskim*. Prelegent omówił niezwykle istotne zagadnienia, a mianowicie: sposoby wykorzystywania środków unijnych w popularyzowaniu wiedzy o dziedzictwie archeologicznym, relacje między nauką a biznesem oraz kwestię jakości treści prezentowanych w ramach inicjatyw mających popularyzować archeologię. Zaprezentował przy tym zarówno pozytywne przykłady tego typu działań, jak i wiele negatywnych. Blok zakończyła dyskusja, której głównym tematem było wypracowanie optymalnego przepisu na rzeczowe, a zarazem atrakcyjne popularyzowanie archeologii.

Celem Konferencji *Muzea – Nauka, Edukacja, Popularyzacja* było ukazanie współczesnej roli muzeów w kreowaniu życia społecznego, ponieważ dziś muzea nie są wyłącznie miejscami gromadzenia i eksponowania zabytków ani tylko placówkami naukowymi. Nauka, edukacja i popularyzacja to filary obecnego muzealnictwa. Dotyczy to zarówno placówek reprezentujących nauki przyrodnicze, jak i historyczne. Konferencja otworzyła przestrzeń do wymiany doświadczeń, wiedzy i kontaktów. Wszystkim uczestnikom, zaproszonym gościom oraz słuchaczom dziękujemy za przybycie do JuraParku Solec i mamy nadzieję, że będziemy mogli kontynuować tego typu inicjatywy w przyszłości.

Patryk Banasiak